

OM CENTRALASIEN PÅ INTERNET

Ett urval Internetadresser sammanställda för att underlätta för skolor att hämta information. Mars 2005.

Definition av Centralasien:

Centralasien är det sammanfattande namnet på fem länder som tidigare ingick i Sovjetunionen; Kazakstan (1), Kirgizistan (2), Tadzjikistan (3), Turkmenistan (4) och Uzbekistan (5).

Källa: Nationalencyklopedin.

Rubriker:

- Allmänt
- Bistånd
- Kultur och historia
- Nyheter
- Regionalt
- Studier
- Övrigt

Kartan:

Courtesy of the University of Texas Libraries, The University of Texas at Austin.

Skalmått: ———— = ca 30 mil

ALLMÄNT

REENIC

reenic.utexas.edu/reenic/regions/cenasia.html

Innehållsrik webbplats med basfakta, länkar mm. Utges av Center for Russian, East European and Eurasian Studies, University of Texas.

CENTRAL ASIA - CAUCASUS ANALYST

www.cacianalyst.org/

Analyserar utvecklingen i regionen. Utges av John Hopkins universitetet i USA.

CENTRAL ASIA GATEWAY

www.cagateway.org/

Webbplats om utvecklingsfrågor från UNDP. Avsnitt om Human Development Report news för regionen.

FACKET I CENTRALASIEN

www.lotcobistand.org/country/141

Kort beskrivning av länderna av LO-TCOs biståndsnämnd.

EURASIA NET

www.eurasianet.org/

"Based in New York, EurasiaNet advocates open and informed discussion of issues that concern countries in the region."

Aktuell webbplats med dagliga nyheter. Fakta och länkar för varje land till bl a Historia, Mänskliga rättigheter, Kartor Lokal press och Miljö.

Förutom de centralasiatiska länderna tas även dessa länder upp:

Afghanistan Georgien
Armenien Mongoliet
Azerbadjan Turkiet

@ Newsbulletin varje vecka.

LANDFAKTA

www.um.dk/da/

Danska utrikesministeriets webbplats. Gå till Genveje - Lande og regioner, Asien-Landfakta och välj land.

GLOBALPORTALEN

www.globalportalen.se/20.htm

Information om Centralasien från olika svenska organisationer.

CONFLICT PREVENTION

www.preventconflict.org/portal/centralasia/

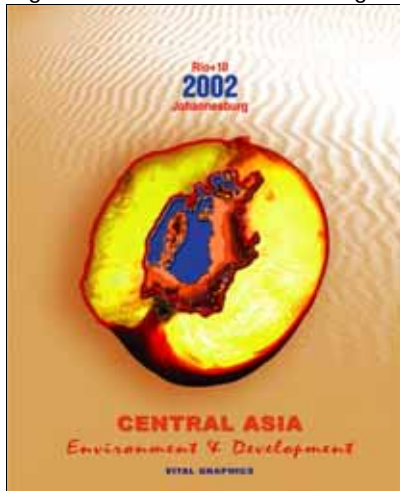
"The HPCR Conflict Prevention Initiative for Central Asia. HPCR=Program on Humanitarian Policy and Conflict Research."

Webbplats från Harvard universitetet i USA. Länder som tas upp är: Tadzjikistan, Turkmenistan och Uzbekistan.

MILJÖRAPPORTER

enrin.grida.no/ara/main_e.htm

Nationella miljörapporter för länderna samt regional miljörapport om Aralsjön. Mycket kartor och grafisk framställning. Utges av UNEP/GRID-Arendal i Norge.

INTERNATIONAL CRISIS GROUP

www.icg.org/

"The International Crisis Group is an independent, non-profit, multinational organisation, with over 100 staff members on five continents, working through field-based analysis and high-level advocacy to prevent and resolve deadly conflict."

Från kontor i Kirgizistan och Tadzjikistan täcks de fem centralasiatiska länderna.

FERGANA

enews.ferghana.ru/

Ferghana.ru har en del originalartiklar om framförallt Uzbekistan men även om de kirgizistanska och tadjikistanska delarna av Ferganadalen. Eftersom så mycket som en femtedel av hela Centralasiens befolkning lever i Ferganaområdet är det här en viktig region.

EU:s RELATIONER MED CENTRALASIEN

europa.eu.int/comm/external_relations/ceeca/

Ganska stor information om de centralasiatiska ländernas relationer till EU. Rubriker för varje land:

- Current Political & Economic Situation
- EU– Relations
- Trade
- EU Assistance
- Future relations
- General data
-

FAKTABLAD FRÅN UNESCO

www.unesco.org/education/efa_report/zoom_regions_pdf/centasia.pdf

PORTAL TO ASIAN INTERNET RESOURCES

webcat.library.wisc.edu:3200/PAIR/atlas.html

PAIR är ett samarbete mellan tre universitet i USA. De fem centralasiatiska länderna samt Mongoliet tas upp.

BISTÅND

VAD GÖR SIDA I CENTRALASIEN?

www.sida.se/

Skriv "Centralasien" i sökfunktionen.

CENTRAL ASIA INSTITUTE

www.centralasiainstitute.org/

"To promote and provide community-based education and literacy programs, especially for girls, in remote mountain regions of Central Asia."

REGIONSTRATEGI CENTRALASIEN

www.regeringen.se/

Skriv "Centralasien" i sökfunktionen. Regeringen har beslutat att upprätta en regionstrategi för Sveriges utvecklings-samarbete med länderna i Centralasien, det vill säga Kazakstan, Kirgizistan, Tadzjikistan, Turkmenistan och Uzbekistan. Strategin skall styra inriktningen på det svenska utvecklingssamarbetet under perioden 2003-2005.

SAMARBETE MED CENTRALASIEN

www.eufou.se/

EU/FoU-Rådet har fått i uppdrag av EU att under 2005 ordna kurser i fyra centralasiatiska länder för att hjälpa dem att delta i sjätte ramprogrammet.

ASIATISKA UTVECKLINGSBANKEN

www.adb.org/

Förutom bankens verksamhet i området finns mycket statistik över längre tidsperioder.

UNDP

rbec.undp.org/

"UNDP's Regional Bureau for Europe and CIS (RBEC) helps countries in the Commonwealth of Independent States, Central Europe, the Baltic states, and the Balkans."

KULTUR OCH HISTORIA

SIDENVÄGEN

www.silk-road.com/

Artiklar och kartor från äldsta tid. Stor bibliografi från 2001 om Sven Hedin. Länkar till andra webbplatser som behandlar Sidenvägen.

UNESCO

www.unesco.org/

Genom att skriva "Central Asia" i sökfunktionen får man ca 100 träffar som rör historia, konst och kultur i regionen.

WAUGH'S CENTRALASIEN

faculty.washington.edu/dwaugh/CA/intropg.html

Privat webbplats av professor D. Waugh med information om kultur och historia.

NYHETER

NYHETSSÖKNING

www.eniro.se/nyhetssok/

Genom att skriva "Centralasien" i Nyhetssökfunktionen får man en lista på aktuella nyheter om regionen. Det geografiska området är något utvidgat.

CENTRAL ASIA NEWS NET

www.centralasianews.net/

"Central Asia News.Net is part of an international network of news sites, dedicated to the major regions, countries and cities of the world."

REGIONALT

KAZAKSTAN

LANDFAKTA KAZAKSTAN

Statsskick: republik

Yta: 2 717 300 km²

Huvudstad: Astana (313 000 inv -97)

Största stad: Almaty (eller Alma-Ata; 1176 000 inv 1993; huvudstad till -97)

Invånarantal: 15 milj (uppsk. 2001)

Invånare/km²: 6

Naturlig befolkningstillväxt: 0,9 % per år (1996)

Läs- och skrivkunnighet: nära 98 % (1999)

Folkgrupper: kazaker 53 %, ryssar 30 %

Språk: kazakiska är officiellt språk; ryska används mest, även i förvaltningen

Religion: muslimer (snni) 47%, rysk-ortodoxa 44 %, övriga 9 %

BNP/invånare: 1 230 US dollar (mycket osäker siffra från 1999)

Olika näringsgrenars andel av BNP: jordbruk 9 %, industri inkl oljeutvinning 32 %, byggverksamhet 5 %, transporter 11 %, handel 12 % (2001)

Naturtillgångar: olja, naturgas, kol, krom, bly, koppar, järn, volfram mm

Viktigaste exportvaror: mineraler inkl olja, järn, kemikalier, livsmedel

Valuta: 1 tenge = 5,57 SEK (feb 2003)

Medlemskap i internationella

organisationer: FN, OSS, OSSE, m fl (Källa: Utrikespolitiska Institutet)

KAZAKSTAN OFFICIELLT

www.president.kz/

Officiella webbplatsen för landet. Historia, kultur, geografi ekonomi mm. Dåligt uppdaterad mars 2005.

KAZAKSTAN FREENET

www.freenet.kz/

Länkar fördelade på många rubriker.

ENERGISITUATIONEN

www.eia.doe.gov/emeu/cabs/kazak.html

Webblats från EIA - Energy Information Administration i USA, som gör landanalyser med tonvikt på energisituationen.

HUMAN RIGHTS WATCH

hrw.org/doc/?t=europe_pub&c=kazakh

Human Right Watchs rapporter om Kazakstan de senaste tio åren.

KIRGIZISTAN

LANDFAKTA KIRGIZISTAN

Statsskick: parlamentarisk republik

Yta: 199 000 km²

Huvudstad: Bisjkek (589 000 inv -97)

Invånarantal: 4,9 milj (uppsk. 2002)

Invånare/km²: 23

Naturlig befolkningstillväxt: 1,3 % (uppskattning 1997)

Läs- och skrivkunnighet: 97% (1998)

Folkgrupper: Kirgizer 66%, ryssar 12%

Språk: kirgiziska, ryska officiella språk

Religion: muslimer (snni), rysk-ortodoxa

BNP/invånare: 310 US dollar (2001)

Olika näringsgrenars andel av BNP: jordbruk och skogsbruk 35 %, industri 21 %, byggverksamhet 4 %, övrigt 40%

Naturtillgångar: guld, kol, uran, kvicksilver, bly, zink, antimon, ädelstenar m m

Viktigaste exportvaror: guld och andra metaller, elektricitet, maskiner, kött

Valuta: som = (kursnotering saknas)

Medlemskap i internationella

organisationer: FN, OSSE, OSS, PFF, Euroasiatiska ek.gemenskapen, WTO

(Källa: Utrikespolitiska Institutet)

LANDSTUDIE

lcweb2.loc.gov/frd/cs/kgtoc.html

Webbplats från USA.

DEVELOPMENT GATEWAY

eng.gateway.kg/

Dagsaktuell information samt landinformation, ekonomi, kultur mm.

EIN NEWS

www.einnews.com/kyrgyzstan/

Detaljerad nyhetsinformation. För händelserna mars 2005 timme för timme. Nyhetsbrev.

ALLMÄN INFORMATION

www.kyrgyzstan.com/

LÄNKSAMLING

www.gksoft.com/govt/en/kg.html

TADZJIKISTAN

LANDFAKTA TADZJIKISTAN

Statsskick: republik

Yta: 143 100 km²

Huvudstad: Dusjanbe (530 000 inv, uppskattning 2002)

Invånarantal: 6,2 miljoner (ung. 2002)

Invånare/km²: 46

Naturlig befolkningstillväxt: 1,2 % (1979-1989; för tadzjikerna 4,2 %)

Läs- och skrivkunnighet: 99 % (osäk)

Folkgrupper: tadzjiker ca 65 %, uzbekerna ca 25 %, ryssar ca 4 %;

Språk: tadzjikiska är officiellt språk; ryska, uzbekiska m fl

Religion: islam (främst sunni men också små shiitiska grupper tillhörande tolvsekten respektive ismaeliterna); ortodox kristna; dessutom små grupper protestanter, baptister och judar

BNP/invånare: 167 US dollar

(uppskattningar 2001)

Olika näringsgrenars andel av BNP:

jordbruk 17 %, industri 20 %, byggverksamhet 3 %, handel 10 %, övrigt 47 %

Naturtillgångar: aluminium, vattenkraft, uran, guld m m

Viktigaste exportvaror: bomull, aluminium, frukt, vegetabiliska oljor, elektricitet

Valuta: somoni (kursnotering saknas)

Medlemskap i internationella

organisationer: FN, OSSE, OSS,

Euroasiatiska ekonomiska gemenskapen

(Källa: Utrikespolitiska Institutet)

TAJIKISTAN NEWS

tajikistannews.net/

ALLMÄN INFORMATION

www.infoplease.com/ipa/A0108024.html

LÄNKSAMLING

search.asiaco.com/Tajikistan/

TURKMENISTAN

LANDFAKTA TURKMENISTAN

Statsskick: republik

Yta: 488 199 km²

Huvudstad: Ashgabat (711 400 invånare, uppskattning 2002)

Invånarantal: 4,8 miljoner (uppsk -02)

Invånare/km²: 9

Naturlig befolkningstillväxt: 2,4 % (1994)

Läs- och skrivkunnighet: 99 % (-00)

Folkgrupper: turkmener 77 %, ryssar 7 %, övriga 7 % (1996)

Språk: turkmeniska är officiellt språk; i övrigt talas ryska, uzbekiska och kazakiska

Religion: sunni-muslimer 89%, kristna 9 %

BNP/invånare: 3 000 US dollar (osäker uppskattning 2000)

Olika näringsgrenars andel av BNP: industri (främst gas- och oljeindustri) 32 %, jordbruk 26 %, byggverksamhet 11 %, tjänster och övrigt 31 % (1999)

Naturtillgångar: naturgas, olja, mineralsalt, platina

Viktigaste exportvaror: naturgas, bomull, olja, tyger

Valuta: 1 manat = kursnotering saknas

Medlemskap i internationella organisationer: FN, OIC, OSSE, OSS, PFF

(Källa: Utrikespolitiska Institutet)

TURKMENISTAN NEWS

turkmenistannews.net/

FREDSKÅRISTER OM TURKMENISTAN

www.chaihana.com/

Webbplatsen är upprättad av hemvårdande fredskårister.

"This website, sometimes also known as 'The Unofficial Peace Corps Turkmenistan Internet Camel Stop and Chaihana,' is affiliated with the Friends of Turkmenistan group of Returned United States Peace Corps volunteers."

TURKMENISTAN PROJECT

www.eurasianet.org/turkmenistan.project/

Innehållsrik webbplats från Sorosfinansierat projekt.

UNDP I TURKMENISTAN

www.untuk.org/

LÄNKSAMLING

dmoz.org/Regional/Asia/Turkmenistan/

UZBEKISTAN

LANDFAKTA UZBEKISTAN

Statsskick: republik

Yta: 447 449 km²

Huvudstad: Tasjkent (2,4 miljoner invånare 2000)

Invånarantal: 25 miljoner (uppskattning 2001)

Invånare/km²: 56

Naturlig befolkningstillväxt: 2,7 % (1992)

Läs- och skrivkunnighet: nära 97 %

Folkgrupper: uzbeker, ryssar m fl

Språk: uzbekiska, ryska, tadzjikiska

Religion: sunni-islam, rysk-ortodox, kristendom

BNP/invånare: 682 US\$ (uppsk. -99)

Olika näringsgrenars andel av BNP: jordbruk 35 %, industri 16 %, byggverksamhet 7 %, tjänster/övrigt 42 % (-00)

Naturtillgångar: naturgas, olja, guld, kol, uran mm

Viktiga exportvaror: bomull, guld, energiråvara

Valuta: sum (kursnotering saknas)

Medlemskap i internationella organisationer: FN, OSSE, OSS, OIC (Källa: Utrikespolitiska Institutet)

ALLMÄN INFORMATION

www.infoplease.com/ipa/A0108128.html

LANDFAKTA

www.uzland.uz/english/

Faktablad om landet, politiska institutioner, ekonomi, länk till BBC landprofil mm.

MUSLIMSKA UZBEKISTAN

www.muslimuzbekistan.com/english.html

STUDIER

CENTRAL EURASIAN STUDIES WORLD WIDE

caswww.iatp.edu.tn/

CESWW sponsras av Harvard.

CENTRALASIENSTUDIER

www.orient.su.se/centralasia/index.html

Webbplats från Stockholms universitet.

CENTRAL ASIA AND THE CAUCASUS

www.ca-c.org/

Center for Social and Political Studies and the Caucasus är sedan 1998 förlagt till Luleå. Ett av centrets syften är "to study and review the social and political situation in Central Asia and the Caucasus".

Centret ger ut en tidskrift (på engelska och ryska) med 6 nr/år (vardera ca 200 sidor). Delar kan läsas på webbplatsen men för tillgång till hela materialet krävs prenumeration.

I databasen finns ett antal artiklar som kan läsas i sin helhet utan kostnad.

ÖVRIGT

KAUKASIEN

www.kanalen.org/kaukasien/

"Kaukasien är en diskussionslista för dig som är intresserad av något land i Kaukasien eller Centralasien. Bl.a. berättar vi för varandra om nyheter och informerar om seminarier, konserter eller andra arrangemang med anknytning till de här områdena."

CENTRALASIEN.DK

www.centralasien.dk/

Ett nätverk för Centralasienintresserade i Skandinavien. Definitionen av Centralasien är bredare här och inkluderar även Tibet, Sibirien samt Yttre och Inre Mongoliet.

SÄLLSKAPET FÖR STUDIER...

www.sallskapet.org/

Sällskapet för Studier av Ryssland, Central- och Östeuropa samt Centralasien. Bara specialister kan bli medlemmar i föreningen men webbplatsen är öppen för alla. Om man klickar på rubriken "Fakta om länder" får man fram en länksamling för varje land. Listan uppdateras nästan varje vecka vilket innebär att där mycket sällan finns några "döda" länkar.

FOTOGRAFIER

www.photocentralasia.com/

Foton från både äldre och nyare tid.

LJUS I ÖSTER

www.ljusioster.org/

Ljus i Öster är en ekumenisk mission som grundades 1903. I dag arbetar man i östra Europa, OSS, Mongoliet och Kina. Tidningen nr 1/2005 har rubriken "Skördetid i Centralasien" som kan laddas ner som pdf-fil, 14 sidor.

Den Globala Skolan har gett ut följande sammanställningar av Internetadresser:

- AFRIKA PÅ INTERNET
- ASIEN PÅ INTERNET
- ÖSTEUROPA PÅ INTERNET
- LATINAMERIKA PÅ INTERNET
- MILJÖ PÅ INTERNET
- BARN SITUATION I VÄRLDEN
- JÄMSTÄLLDHET OCH GENUS PÅ INTERNET
- OM HIV/AIDS PÅ INTERNET
- OM FATTIGDOM OCH FATTIGDOMSBEKÄMPNING PÅ INTERNET
- OM REGIONALT MILJÖSAMARBETE PÅ INTERNET
- TSUNAMIKATASTROFEN OCH ANDRA PÅGÅENDE KATASTROFER

Nerladdning kan ske från

www.denglobalaskolan.com eller Sidas hemsida www.sida.se Välj där Publikationer→Sök publikationer Skriv sedan "Internet" (eller namnet på sammanställningen) i sökrutan.

Synpunkter på förteckningen kan lämnas till Tor Backmann, e-post: internetadresser@tele2.se

Art.nr. SIDA4575sv